

Brystbensskader hos æglæggende høner

Hvad er brystbensskader?

Brystbensskader er en samlet betegnelse for brystbensfrakturer, hvor der er brud på brystbenet, og brystbensafvigelse, hvor der fx er unaturlige bøjninger af knoglen.

Velfærdsmæssige konsekvenser og risikofaktorer

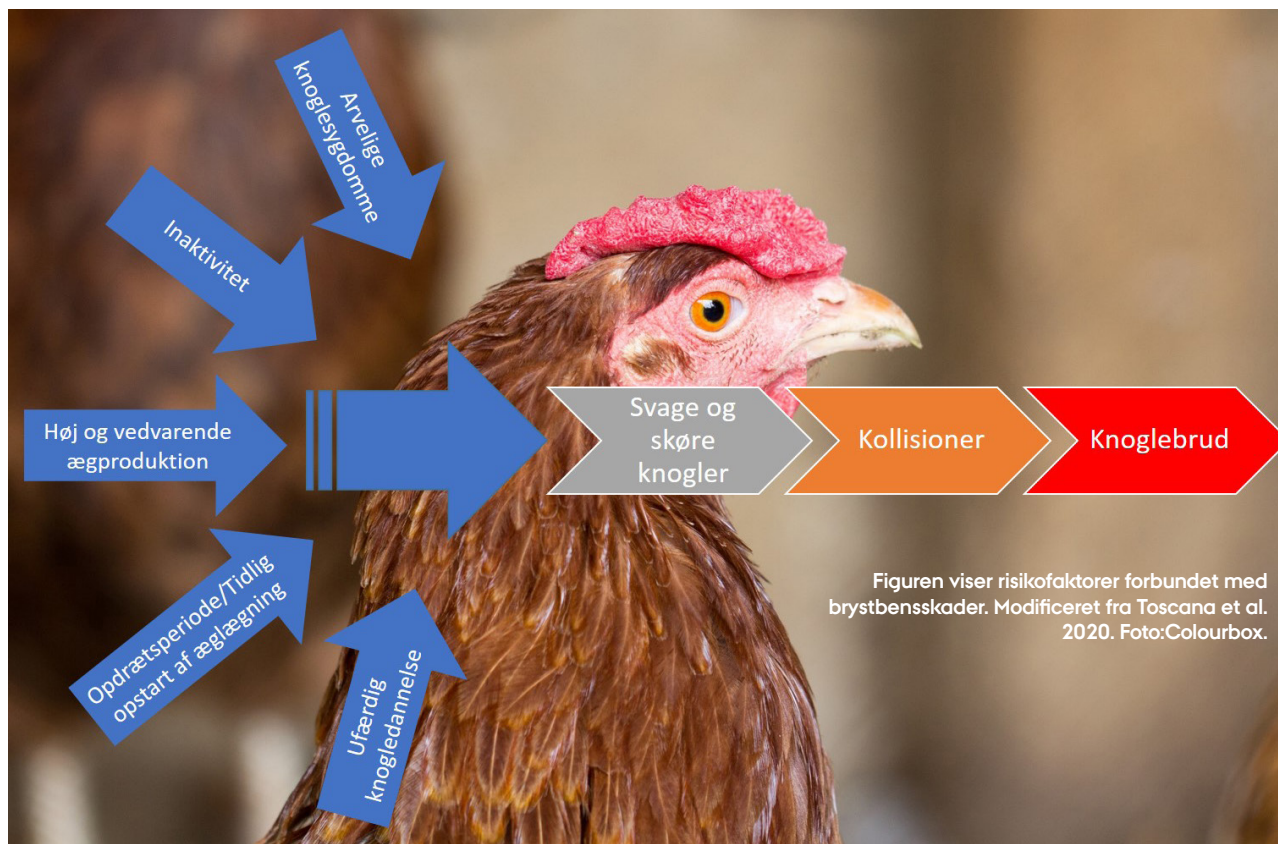
Høner med brystbensfrakturer har smerter, lægger færre æg og viser afvigende adfærd. Eksempelvis sidder de mindre på pindene og hviler mere på gulvet.

Risikofaktorer er bl.a. genotype, tidlig igangsætning af æglægning og høj ægproduktion, ufærdig knogledannelse ved opstart af æglægning, arvelige knoglesygdomme samt inaktivitet, hvilket forringer knoglestyrken.

Omfang af brystbensskader

Brystbensfrakturer anses for at være et af de største velfærdsproblemer hos æglæggende høner.

Forekomsten, både i udlandet og i DK, har været kraftigt stigende gennem de sidste 10-20 år med høje forekomster (20-96%). Det gælder uanset om hønerne går frit eller om de huses i berigede bure.

Hvorfor opstår brystbensskader?

Moderne æglæggere er gennem generationer avlet efter egenskaber som tidlig start på æglægning, høj æglægningsprocent, ægstørrelse og skalstyrke, samt god foderudnyttelse.

Den **tidlige igangsætning** og **høje ægproduktion** er hovedårsager til forekomsten af brystbensskader, bl.a. fordi behovet for calcium til produktion af æggeskallen kan føre til svage og skrøbelige knogler.

Indsatsområder til forebyggelse af brystbensskader

1. Avl

Den korte opdrætsperiode og tidlige igangsætning af æglægning er udpeget som en væsentlig faktor.

Knogledannelsen er ikke afsluttet på det tidspunkt, hvor moderne æglæggere påbegynder æglægning, hvilket kan være årsag til misdannelser og brud.

Den genetiske sammensætning af æglæggerhybriderne kan spille en betydende rolle i udfordringen med brystbensfrakturer.

Et indsatsområde bør derfor være målrettet avl af æglæggerhybrider, som nedbringer forekomsten af brystbensskader.

2. Opdrætsperiode

Nyere undersøgelser tyder på, at aktivitet er en nøgleparameter, da inaktivitet reducerer knoglestyrken.

Indhusningssystemer, der øger aktiviteten, resulterer dog ikke nødvendigvis i færre brystbensfrakturer, fordi øget kompleksitet også øger risikoen for kollisioner.

Opdrætsforholdene anses derfor for at være vigtige, idet hønnikerne her lærer at bevæge sig rundt i systemet.

Hønniker bør derfor opdrættes i samme type system, som de skal fungere i som æglæggere.

3. Fodring

Den tilgængelige calciumkilde er vigtig, idet **langsomt opløselige grove kalkpartikler reducerer forekomsten af brystbensskader.**

Æggeskallen dannes om natten hvorfor det er vigtigt, at calcium er til rådighed i kroppen på dette tidspunkt.

Foto: Niels Finn Johansen.

Værd at vide om etagesystemer

Etagesystemer forbedrer indeklimaet og imødekommer hønernes adfærdsmæssige behov for hvile så højt oppe som muligt, hvilket kan reducere frygt-niveauet og dermed indirekte risikoen for klumpning.

På den anden side øger etagesystemer risikoen for brystbensskader. Jo flere niveauer i et indhusningssystem, desto mere komplekst bliver det for hønerne at bevæge sig rundt.

Risikoen for fald og kollision med inventar øges, og brystbensskader forekommer hyppigere i etagesystemet end i kummesystemer med færre niveauer.

Ramper mellem etagerne ser ud til at være en lovende og billig designmæssig detalje, der kan reducere brystbensskader og fodskader. De kan også forbedre adgangen til de forskellige ressourcer, der er til rådighed i systemet.

